

“DIAFOS NAAR DE PRAKTIJK”: IMPLEMENTATIE VAN VOETDRUKMETINGEN

Uit het landelijke DIAFOS onderzoek is gebleken dat de drukverlagende eigenschappen van orthopedisch schoeisel van diabetes patiënten met een doorgemaakt voetulcus op geleide van drukmetingen in de schoen substantieel verbeterd kunnen worden. Daarnaast wordt hiermee, als de patiënt de schoen draagt, het risico op voetulcera verlaagd. Met subsidie van de OFOM is in 2015 een landelijk project gestart om voetdrukmetingen in de schoentechnische en klinische praktijk geïmplementeerd te krijgen. In een eerdere uitgave is dit project aangekondigd, in deze uitgave een stand van zaken.

Onder meer door het DIAFOS onderzoek krijgen voetdrukmetingen in de schoen een steeds belangrijkere plaats in de evaluatie van orthopedisch schoeisel bij mensen met diabetes. Daarnaast wordt in recente internationale richtlijnen aanbevolen om schoeisel aan te meten met aangetoonde drukverlagende eigenschappen ter voorkoming van recidive voetulcera. Gezien de klinische relevantie van een drukmeting is er reden deze te implementeren in de praktijk. Met een voetdrukmeting kan vastgesteld worden op welke locatie onder de voet de druk te hoog is en kan de schoen aangepast worden om de druk te verlagen. Het DIAFOS onderzoek geeft richtlijnen welke aanpassingen de druk effectief verlagen op bepaalde locaties onder de voet.

Met subsidie van de OFOM is in 2015 een door het Academisch Medisch Centrum geëördineerd project gestart om voetdrukme-

tingen naar de praktijk te brengen. Het project richt zich op schoentechnische bedrijven die orthopedisch schoeisel leveren aan mensen met diabetes (en een hoog risico op voetulcera), primair de mensen die genezen zijn van een ulcus op de voetzoolzijde. In het voorjaar van 2015 zijn enkele workshops gehouden om het project te introduceren en de voetdrukmeting met het Pedar systeem van Novel, zoals gebruikt in het DIAFOS onderzoek, te demonstreren. Geïnteresseerde bedrijven konden een van de workshops volgen en kenbaar maken of ze aan het implementatieproject wilden deelnemen.

Deelnemende bedrijven committeren zich aan enkele voorwaarden, waarmee met korting en subsidie van de OFOM een Pedar drukmeetsysteem aangeschaft kan worden: er moet de bereidheid zijn te investeren in deze technologie, de bedrijfsvoering aan te passen om metingen mogelijk te maken en

verzamelde gegevens geanonimiseerd te delen met de onderzoekers, zodat monitoring en evaluatie van de implementatie en wetenschappelijk onderzoek kan plaatsvinden. Daarnaast dienen diabetespatiënten een belangrijke groep in het cliëntenbestand te zijn die samen met een verwijzer in een gezamenlijk spreekuur worden gezien en dient een minimum aantal van 90 unieke patiënten per jaar gemeten te worden. Ook is de voorwaarde dat er ruimte, machines en middelen aanwezig zijn om drukmetingen te kunnen doen en ter plekke schoenaanpassingen te maken.

In het project doen 16 bedrijven mee, waarvan 7 bedrijven zijn verenigd in VoetCentraal en met elkaar een drukmeetsysteem delen (zie afbeelding). In september 2015 is in het AMC een tweedaagse training gehouden onder leiding van Novel uit Duitsland waarin het Pedar meetsysteem aan de deelnemers

is uitgelegd, de meetprocedures zijn doorgenomen en de beoogde verantwoordelijken voor de drukmeting zijn getraind (zie afbeelding).

Na deze trainingdagen zijn enkele bedrijven direct voortvarend van start gegaan met meten tijdens bestaande of speciaal ingerichte spreekuren en hebben ondertussen het gestelde doel van 90 unieke patiëntmetingen per jaar gehaald. Andere bedrijven hadden een iets latere start door noodzakelijke logistieke aanpassingen en verdere training van personeel. We zien zowel bedrijven die schoenadviseurs hebben getraind om het drukmeten te combineren met het aanpassen van de schoen als bedrijven die voor het drukmeten speciaal iemand aangesteld of opgeleid hebben en zodoende de verantwoordelijkheid voor het meten en aanpassen van de schoen bij twee verschillende mensen legt. Elk bedrijf is inmiddels voor de eerste keer gemonitord door de onderzoeker in het project, Jennefer Zwaferink, waarbij de stand van zaken en aspecten die goed en minder goed gaan in kaart zijn gebracht. Deze ervaringen worden gebruikt ter verbetering van de werkwijze in het bedrijf, maar soms ook binnen het hele project.

STUDENTEN ORTHOPEDISCHE TECHNOLOGIE

Binnen het project lopen twee studenten van de opleiding Orthopedische Technologie stage. Een student, Gaston Jansen, richt zich op een tussentijdse analyse van het project en neemt tijdens de monitoring visites interviews af met de deelnemende bedrijven. Deze analyses worden gebruikt om de parameters in kaart te brengen waarmee aan het eind van het project de implementeerbaarheid getoetst wordt. De andere student, Ella Klomp, richt zich op de ontwikkeling van een educatievideo die gebruikt zal worden om patiënten die een drukmeting ondergaan te informeren over adequate voetzorg en het belang van het dragen van hun orthopedisch schoenen. Ella heeft de opdracht de informatie te verzamelen voor de video en een demo te maken. Later in het project zullen twee andere studenten van de opleiding hun stage binnen het project uitvoeren.

WERKGROEP "EFFECTIEF DIABETES SCHOEISEL"

Voor het project is een werkgroep opgericht die het project monitort, protocollen voor het project schrijft, bespreekt en/of evalueert, de uitkomsten van het project bepaalt en bespreekt, en aan het eind van het project verslag uitbrengt naar de achterban. Het doel van de werkgroep is kennis ontwikkelen en implementatie van nieuwe kennis en tools in de schoentechnische branche en het revalidatieveld bevorderen. De werkgroep bestaat uit schoentechnisch adviseurs, revalidatieartsen, managers en wetenschappers, om daarmee de primaire belangengroepen en betrokkenen in het project te vertegenwoordigen. De werkgroepleden zijn Rob Verwaard, Wim Custers, Her-

mann Wessendorf, Carlijn Renee, Tessa Busch, Jennefer Zwaferink en Sicco Bus. In de eerste bijeenkomst in april zijn verwachtingen uitgesproken, eindtermen vastgelegd, de stand van zaken besproken, ervaringen uitgewisseld en een aantal meetprotocollen bespreekt. De bedoeling is dat de werkgroep 3x per jaar samenkomt.

In een volgende uitgave van het vakblad zal een nieuwe update van het project gegeven worden.

Verdere informatie kan ingewonnen worden bij Jennefer Zwaferink, onderzoeker, j.b.zwaferink@amc.uva.nl of bij Sicco Bus, projectleider, s.a.bus@amc.uva.nl

